

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind organizarea
și desfășurarea unor activități economice
de către persoane fizice**

Analizând proiectul de Lege privind organizarea și desfășurarea unor activități economice de către persoane fizice, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.30 din 19.02.2002,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale și de fond

1. Proiectul de lege are ca obiect reglementarea cerințelor pe care trebuie să le îndeplinească persoanele fizice pentru a fi autorizate să desfășoare activități independente sau în cadrul asociațiilor familiale, precum și atribuțiile autorităților publice locale în legătură cu condițiile de autorizare, eliberarea autorizațiilor și controlul asupra activităților economice desfășurate de persoanele fizice. Proiectul reglementează, totodată și sancțiunile aplicabile în caz de nerespectare a prevederilor prezentei legi.

Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, deoarece prevede instituirea unei infracțiuni.

2. Din punct de vedere al reglementărilor comunitare menționate în Expunerea de motive, precizăm că sediul materiei se află în **Tratatul de la Roma** prin care au fost formulate cele patru libertăți fundamentale ce stau la baza creării pieței unice: libera circulație a bunurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor. Prin **Tratatul de la Roma (art. 48-49)** a fost reglementată libera circulație a lucrătorilor în Comunitatea Europeană. Aceasta se definește prin

dreptul de a răspunde la ofertele de muncă, de a se deplasa pe teritoriul statelor membre și de a rămâne pe teritoriul acestor state în scopul desfășurării unor anumite activități economice precum și după încetarea acestora. Conform prevederilor actuale ale Tratatelor comunitare, politica socială și subsecventa liberă circulație a serviciilor, deține un rol și o finalitate mult mai importantă decât în reglementările inițiale. Astfel **Tratatul de la Amsterdam** prevede în Preambulul său că statele membre sunt hotărâte să promoveze progresul economic și social, iar art.B concretizează acest deziderat într-un prim obiectiv care prevede “promovarea unui progres economic și social precum și asigurarea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă care să realizeze o dezvoltare echilibrată și durabilă”. Totodată, în spiritul acestui obiectiv, în **Acordul European** ratificat de țara noastră prin Legea 20/1993, se stipulează în cadrul Capitolului II - “Dreptul de stabilire”, fără echivoc, că “România va acorda , pentru stabilirea companiilor și cetățenilor din Comunitate și pentru operațiunile desfășurate de companiile și cetățenii din Comunitate, stabiliți pe teritoriul său un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor companii și cetățeni “.

În cuprinsul Expunerii de motive, inițiatorul apreciază că textul proiectului a preluat, o dată cu respectarea principiilor formulate în Acordul European de asociere și o serie de Directive referitoare la sistemul general de recunoaștere a diplomelor învățământului superior și a calificărilor profesionale în spațiul european. Cele trei Directive invocate (**Directiva Consiliului 89/48/CEE** referitoare la un sistem general de recunoaștere a diplomelor învățământului superior care confirmă calificările profesionale, **Directiva Consiliului 92/51/EEC** de completare a Directivei 89/48/CEE și **Directiva 1999/42/CE** a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui mecanism de recunoaștere și de completare a sistemelor generale a calificărilor pentru activitățile profesionale) stabilesc liniile directoare ce instituie un sistem general de recunoaștere a diplomelor și a calificărilor profesionale ale unui resortisant dintr-un stat membru ce dorește să exercite o profesie într-un stat-gazdă, în calitate de nesalariat (independent) sau de persoană salariată. Principalele obiective ale celor 3 Directive urmăresc eliminarea obstacolelor în calea accesului la profesiile reglementate și la exercitarea acestora prin îmbunătățirea transparenței pieței muncii în Uniunea Europeană.

Analizând proiectul de Lege din perspectiva alinierii la aceste Directive și la celelalte documente comunitare, precizăm că proiectul, ce prezintă o structură menită să acopere toate aspectele domeniului, preia în **Capitolul I** - "Dispoziții generale" - referitor la condițiile unui solicitant pentru desfășurarea activității economice - unele dispoziții comunitare din cele două Directive (89/48/CEE, 92/51/EEC) și anume, conținutul documentelor ce atestă pregătirea profesională sau competențele ce sunt necesare în vederea obținerii autorizației pentru activitatea economică solicitată și condițiile generale ce trebuie să le îndeplinească persoanele fizice, respectiv membrii asociației familiale, în vederea desfășurării activităților economice.

Considerăm că din punct de vedere al armonizării proiectului de lege cu reglementările comunitare există două elemente discutabile: în primul rând, inițiatorul nu preia definițiile ce sunt stipulate în Directiva 92/51/EEC referitoare la al doilea sistem general de recunoaștere a calificărilor profesionale, și anume noțiunile de "diplomă", "atestat de competență", "certificat medical pentru persoană fizică", "experiență profesională", iar în al doilea rând norma prevăzută în art.2 alin.(2) prin care se definește termenul "familie", nu este suficient de explicită.

Apreciem că adoptarea proiectului de Lege constituie un pas important în vederea dreptului de stabilire a cetățenilor pe teritoriul european, fiind totodată un element important în preluarea *acquis*-ului comunitar.

3. La art.1 alin.(1), considerăm că ipoteza juridică este restrictivă și discriminatorie, deoarece exclude persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Uniunii Europene sau ai celorlalte state aparținând Spațiului Economic European. În acest sens, menționăm că pe teritoriul României locuiesc comunități importante de moldoveni, chinezi, coreeni, vietnamezi, congolezi, sudanezi, etc., care nu sunt cetățeni români și care, prin această normă, ar fi excluși de la exercitarea unor acte de comerț ca persoane fizice independente sau constituiți în asociații familiale, ceea ce ar putea duce la proliferarea *economiei subterane*.

4. La art.7 alin.(2), pentru corelare în plan terminologic, cu legea fundamentală precum și cu legislația din domeniu, propunem înlocuirea cuvintelor "autoritatea publică" prin sintagma "autoritatea administrației publice locale".

5. La art.11, menționăm că termenul “înregistrare” este denumirea generică pentru operațiuni precum **înmatricularea** și **înscrierea de mențiuni**. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea substantivului “înregistrare” cu “înmatriculare”, mai propriu în context.

6. La art.14 alin.(1), în ceea ce privește norma dispozitivă, precizăm că expresia “dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni” este contrară definiției dată contravenției în Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, care prevede că fapta descrisă ca atare drept contravenție în actul normativ nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând prin interpretare să schimbe caracterizarea ei juridică. De altfel, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al acesteia cu cel al infracțiunii, tocmai pentru a se evita orice confuzie între cele două categorii de fapte antisociale.

În consecință, propunem eliminarea din art.14 alin.(1) a expresiei la care ne referim, norma dispozitivă putând fi redactată astfel:

“Art.14.- (1) Constituie contravenții următoarele fapte care se sancționează astfel:”.

În ceea ce privește cuantumul amenzii de la art.14 alin.(1) lit.b), precizăm că într-un proiect de lege pentru modificarea unor acte normative privind activitatea comercială, transmis Consiliului Legislativ spre avizare de către Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.23 din 06.02.2002, se prevede la art.I pct.9 din Titlul I – Modificarea Legii nr.26/1990 privind registrul comerțului, o amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei pentru comercianții care, trebuind să ceară înmatricularea, nu respectă dispozițiile legii și termenele prevăzute. Recomandăm corelarea celor două prevederi similare.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. În conformitate cu dispozițiile art.39 alin. (1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, proiectul de lege trebuie să conțină o formulă introductivă, inserată după titlu, care să cuprindă denumirea autorității emitente și exprimarea hotărârii de adoptare a actului normativ, în următoarea redactare:

“Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

2. La art.3 alin.(1), pentru evitarea cacofoniei, sugerăm reamenajarea textului în parte de debut, prin înlocuirea conjuncției “care” cu “ce”.

3. La art.12 alin.(1), pentru a evita eventuale confuzii în interpretarea textului, sugerăm înlocuirea substantivului “entități” cu sintagma “entități juridice”.

4. La art.15 alin.(1), sugerăm eliminarea cuvintelor “în mod expres”, ca fiind de prisos.

5. La art.18 alin.(1), pentru a răspunde exigențelor de tehnică legislativă, precum și pentru o informare completă, propunem ca după numărul Decretului-Lege nr.54/1990 să se insereze titlul acestuia și să se facă precizarea că, după adoptare, actul normativ a mai fost supus unor intervenții legislative, în următoarea redactare:

“privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative, cu modificările și completările ulterioare”.

6. La art.23, în care sunt propuse pentru abrogare unele acte normative, pentru rigoarea normativă a redactării, propunem înlocuirea cuvintelor “La data” din partea introductivă a articolului prin cuvintele “Pe data”, eliminarea expresiei “următoarele acte normative” și inserarea a două puncte după verbul “se abrogă”.

În același context, la lit. a), având în vedere că, așa cum am mai arătat, după adoptare, Decretul-Lege nr.54/1990 a mai suferit unele intervenții legislative, pentru o corectă informare, este necesară inserarea sintagmei “cu modificările și completările ulterioare”, în finalul textului lit.a).

În ceea ce privește norma de la lit.b), ținând seama că în afara Hotărârii Guvernului nr.364/1996, invocată în text, Hotărârea Guvernului nr.201/1990 pentru aprobarea normelor de aplicare a Decretului-Lege nr.54/1990 a mai fost modificată și completată și prin alte acte normative, pentru a se evidenția acest aspect, propunem înlocuirea expresiei “modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.364/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.105 din 23 mai 1996”, prin sintagma “cu modificările și completările ulterioare”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 243/21.02.2002.